

Çeviri Melih Cevdet Anday

ROMAN

B U Z
S A R A Y I
T A R J E I
V E S A A S

1973 TDK Çeviri Ödülü
1963 İskandinav Edebiyat Ödülü

BUZ SARAYI

Tarjei Vesaas

Dünya Roman - Öykü

TİMAŞ YAYINLARI |3680
Dünya Edebiyatı Dizisi | 25

EDİTÖR

Ayşe Tuba Ayman

KAPAK TASARIMI

Barış Şehri

1-3. BASKI

Cem Yayınevi, 1972
Cumartesi Yayınevi, 1990
Tavanarası Yayıncılık, 2002

4. BASKI

Ekim 2014, İstanbul

6. BASKI

Ekim 2019, İstanbul

ISBN

ISBN 978-605-08-1774-4

9 786050 817744

TİMAŞ YAYINLARI

Cağaloğlu, Alemdar Mahallesi,
Alayköşkü Caddesi, No:5, Fatih/İstanbul
Telefon: (0212) 511 24 24

timas.com.tr

timas@timas.com.tr

   timasyayingrubu

Kültür Bakanlığı Yayıncılık
Sertifika No: 12364

BASKI VE CİLT

Sistem Matbaacılık
Yılanlı Ayazma Sok. No:8
Davutpaşa-Topkapı / İstanbul
Telefon: (0212) 482 11 01
Matbaa Sertifika No: 16086

YAYIN HAKLARI

© Tarjei Vesaas, *Is-Slottet* orijinal adıyla Gyldendal Norsk Forlag AS tarafından yayımlanan bu kitabın Türkiye'deki tüm yayın hakları Timaş Basım Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi'ne aittir. Tanıtım amacıyla yapılacak alıntılar dışında hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz, yayımlanamaz.

I. BÖLÜM

SİSS VE UNN

I Siss

Karanlığın içinde taze, beyaz bir alın parlıyor. On bir yaşında bir kız. Siss.

Daha ancak öğle sonuydu, ama şimdiden kararmıştı ortalık. Güz sonunun acı ayazı. Yıldızlar var, ama ay yok, aydınlığı yansıtacak kar da yok... Karanlık öylesine yoğundu, yıldızlar olmasına karşın. Dört bir yanı ormanla kaplıydı; o anda her şeyi, canlı ve titreyen her şeyi ölüm sessizliği sarmıştı.

Siss, soğuğa karşı iyice sarınmış, yürürken birçok şey düşünüyordu. Unn'a gidiyordu ilk kez, şöyle böyle tanıdığı bir kız, alışmadığı bir şeye doğru; heyecan verici olması bundandı.

Birden irkildi. Gürültülü bir ses yanda bırakmıştı düşüncelerini, düşlerini; uzaklarda sönerken yankısı gittikçe daha ötelere yayılan, çatırtıya benzer bir ses. Tam aşağıdaki büyük gölün üstünü örten buzdandı bu. Tehlikeli bir şey değildi, iyi haberdî gerçekte. Buzun biraz daha güçlendiğini gösteriyordu. Top gibi patlıyordu yüzeyden ta diplere doğru uzun ve bıçak sırtı gibi dar yarıkları çatlatırken... Demek buz daha da güçleniyordu ve daha sağlamlaşıyordu her sabah. Dona çekme ne de uzamıştı bu güz!

Isırıcı bir soğuk. Ama soğuktan korkmuyordu Siss. Ondan değildi. Karanlıkta patlayan sestten irkilmışti, ama yol boyunca durmadan yürüdü gitti.

Uzun değildi Unn'un yolu. Alışıkta Siss bu yola, aşağı yukarı okul yolu kadardı, ancak buna bir de yan patika ekleniyordu; işte, hava pek de aydınlık olmadığı halde onu tek başına bırakmalarının nedeni buydu. Ana baba bu gibi şeylerden kaygılanmazlardı. Akşam evden çıkarken ana yol demişlerdi ona, korkacak ne var? Ses çıkarmamıştı. Oysa karanlıktan korkardı tek başına.

Ana yol. Doğru, ama yine de tek başına gitmek şaka değil hani. Bundan ötürü başını dik tutarak yürüyordu. Sıcak paltosunun içinde kalbi hafif hafif çarpıyordu. Kulakları tetikteydi. Çünkü yolun iki yanı çok sessizdi ve çünkü Siss, onu dinleyen daha nice tetikte kulak olduğunu düşünüyordu orada.

İşte taş yoldan hiç durmaksızın, var gücü ile yürümesi bundandı: Ayak sesleri duyulmalıydı. Eğer parmaklarının ucuna basarak yürümek sevdasına düşseydi, işi bitikti; budalalık edip de koşmaya başlasaydı, işte asıl o zaman tek başına kalmış demektir. Elbette paniğe kapılıverirdi ha demeden.

Unn'u görmeye gidiyordu Siss bu akşam. Akşamların ne denli uzun olduğu düşünülürse, epey vakti olacaktı. Karanlık bastığına göre Siss, Unn ile epey kalabilir ve tam yatma saatinde evinde olurdu.

Unn'un evinde ne bulacağımı merak ediyorum. Elbet birtakım şeyler bulacağım, biliyorum. Unn'un okula geldiği ilk günden beri bunu bekliyordum, bütün güz. Neden bilmem.

Bu buluşma düşüncesi çok yeniydi gerçekten, hemen o gün kararlaştırmıştı. Uzun bir hazırlık döneminden sonra anlaşmışlardı ilk.

Unn'a giderken umutla titriyordu. Pürüzsüz alnından buz gibi damlalar iniyordu.

II UNN

Heyecan verici bir Şeye doğru gidiyordu... Karanlıktan korkusunu bastırmak için dimdik ve sert yürürken Siss, Unn üstüne bildiklerini düşünüyordu.

Çok bir Şey de bilmiyordu. Ve köyde ötekine berikine sormanın bir yararı olamazdı; kimsenin Unn üstüne anlatacak çok bir Şey bildiği yoktu.

Unn çok yeniydi burada. İlk yazdı geldiğinde, çok uzak bir bölgeden, arada bağlantı olmayan bir bölgeden. Dediklerine göre, öksüz kaldıktan sonra gelmiŐti geçen ilkyaz. Annesi hastalanmıŐ, ölmüŐtü, oturdukları yerde. Kadın nikâhsızdı, yakın akrabaları da yoktu orada, ama burada, bu köyde bir ablası vardı, Unn işte bu teyzenin yanına gelmiŐti.

Teyze uzun süredir buradaydı. Çok yakın oturdukları halde, Siss Şöyle böyle tanıyordu onu. Küçük bir evde tek başına yaşıyordu kadın, elinden buncası geliyordu ancak. Bakkala çıktığı günler bir yana, öyle pek sık görünmezdi ortalıkta. Kadının Unn'u pek gönülden karŐıladıđını duymuŐtu Siss... Annesiyle gitmiŐti onun evine bir kez; annesinin diktirecek dikiŐi vardı. Daha Unn'un adını bile duymadan, yıllar önce olmuştu bu. Siss, orada tek başına bir kadının, iyi bir kadının oturduğunu hatırlıyordu. Hiç kimse kötü konuşmazdı ondan.

Unn için de tıpkı böyle olmuştu oraya geldiğinde: Kız arkadaşlarının yanına sokulmamıştı, oysa onlar bunu bekliyor, istiyorlardı. Onu yolda ya da insanın başkalarına görünmemezlik edemediği yerlerde görüyorlardı. Yabancı imişler gibi bakıyorlardı birbirlerine. Yapacak bir şey yoktu. Anasız babasızdı, bu da onu çok başka bir duruma sokuyordu, arkadaşlarının anlayamadığı bir çekicilik veriyordu ona. Bu garip durumun çok yakında sona ereceğini de biliyorlardı: Güz geldiğinde onunla okulda karşılaşacaklardı ve böylece bu iş sona erecekti.

Siss, yaz boyunca Unn'a yaklaşmak için bir girişimde bulunmamıştı. Onu arada bir, iyi kalpli yaşlı teyzesiyle görmüştü. Siss ona her rastladığında boyunun kendi boyunda olduğuna dikkat etmişti. Birbirlerine şaşkın şaşkın bakıyor ve çarçabuk geçip gidiyorlardı. Neden şaşırıldıklarını da biliyorlardı, ama şu nedenden ötürü ama bu...

Unn'un ürkek bir kız olduğu söyleniyordu, bu söz çok çekici geliyordu onlara. Bütün kızlar, bu ürkek olduğu söylenen Unn'la okulda karşılaşmayı bekliyorlardı.

Siss bunu özel bir nedenden ötürü de istiyordu: Gürültülü oyunlarında baş olarak bilinirdi o. Buyuran olmaya alışmıştı, bu durumun bir gün değişeceğini düşünmemişti hiç; bundan da memnundu. Unn geldiğinde de baş olmayı beklemişti, olması gerekti.

Okul açıldığında, sınıf her zamanki gibi Siss'in çevresinde toplandı, kızlar gibi oğlanlar da. Bu yıl da bu işten hoşlandığını anladı ve durumunu korumak için belki biraz çaba da harcadı.

Unn uzak duruyordu, ürkekçe. Çocuklar onu ölçüp biçtiler ve hemen benimsediler. Onunla bir alıp veremedikleri yoktu. Güzel bir kız. Sevimli.

Ama o durumunu değiştirmiyordu, olduğu yerde duruyordu. Ötekiler, onu aralarına almak için ufak tefek girişimlerde bulundular, ama boşuna. Siss, arkadaşlarının ortasında onu bekleyerek durdu ve ilk gün böyle geçti.

Epey gün geçti. Unn'da yaklaşacağını gösteren bir belirti yoktu. Sonunda Siss onun yanına gitti ve "Aramıza gelmez misin?" dedi.

Unn başını sallamakla yetindi. Ama ikisi de birbirlerinden hoşlandıklarını o an anladılar. İlgili bir bakış parladı aralarında: *Buluşmalayım onunla!* Şaşırtıcı ama kuşkusuz.

Siss, şaşkın şaşkın yine sordu:

"Aramıza gelmeyecek misin?"

Unn sıkıntı içinde gülümsedi:

"Hayır."

"Ama neden?"

Unn hâlâ sıkıntı içinde gülümsüyordu:

"Olmaz."

Siss, bir kandırmaca oynadıkları duygusuna kapıldı o an.

"Ne'n var?" diye sordu Siss açıkça ve aptalca, der demez de pişman oldu. Unn kendisi ile ilgili bir şey yokmuş gibi davrandı. Tam tersine.

Unn kızardı:

"Yo, öyle bir şey değil, ama..."

"Hayır, ben de öyle bir şey demek istemedim, istemedim hiç. Ama seni aramızda görmek bizi sevindirecek de..."

"Bu konuda artık bana daha fazla bir şey sorma," dedi Unn.

Siss, sanki başından aşağı bir kova soğuk su dökülmüş gibi dilsiz kaldı. Utana sıklıkla arkadaşlarının yanına döndü ve durumu anlattı onlara.

Onlar da bir daha Unn'u çağırmadılar. Tek başına kaldı kız. Kibirlinin biri diyenler oldu onun için, ama tutmadı bu ve kimse rahatsız etmeye kalkmadı Unn'u... Bu gibi şeyleri önleyen bir havası vardı sanki.

Sınıfta Unn'un parlak bir öğrenci olduğu çok çabuk çıktı ortaya. Fakat o çalınılmıyordu; ötekiler bundan ötürü imrenme ile karışık bir saygı duymaya başladılar ona.

Siss bütün bunlara dikkat ediyordu. Unn'un okul bahçesindeki bu yalnız durumundan ötürü zayıf, zavallı değil, tam tersine çok güçlü olduğunu anlıyordu. Siss, kendi küme arkadaşlarını kazanmak için bütün gücünü kullandı ve başardı; bununla birlikte, hiçbir şey yapmasa ve dayanağı olmasa da Unn'un orada en güçlü durumda olduğunu anlıyordu. Unn'a yeniliyordu ve belki ötekiler de bunu görüyorlardı, kim bilir! Ama öte yana geçmeye cesaret edemiyorlardı. Siss ile Unn, karşı karşıya gelmiş iki savaşı gibiydiler, ama sessiz bir savaştı bu, onunla yeni gelen arasında bir çatışma. Pek de üstü kapalı değil hani.

Kısa bir süre sonra Siss, sınıfta Unn'un gözlerinin kendi üstünde olduğunu hissetmeye başladı. Unn birkaç sıra arkasında oturuyordu onun, bundan ötürü de elinde bol fırsat vardı.

Siss, bu bakışların, üzerinde bir çeşit uyuşukluk duygusu yarattığını duyuyordu. Bundan çok hoşlanıyordu ve hoşlandığını güçlkle saklıyordu. Aldırmaz görünüyordu, ama bu duygu onu garip ve hoş bir biçimde sarıyordu. Bunlar, araştıran, kıskanç gözler değildi; istek vardı içlerinde... Birden yakaladığında görüyordu bunu. Umut, bekleyiş vardı. Ama Unn kapıdan çıkar çıkmaz değişiyordu sanki ve ona hiç yaklaşmıyordu. Siss, zaman

zaman vücudundaki bu tatlı uyuşukluğun farkına varınca, Unn oturmuş bana bakıyor, diyordu içinden.

Siss onunla sanki hiç göz göze gelmediğini sanıyordu. Çünkü cesaret edemiyordu bunu yapmaya... Unutup kaçamak baktığı birkaç kısa an dışında.

Ama neydi Unn'un istediği?

Bir gün bunu söyleyecek bana.

Sınıf dışında Unn, onların oyunlarına katılmadan, bir duvarın dibinde, sessiz sessiz seyrederek duruyordu.

Beklemeli. En iyisi beklemek. Ve yüzde yüz o gün gelecek. Şimdilik olanla yetinmeli, bu kadarı bile çok garip.

Ötekilerin anlamasına hiç fırsat vermemeliydi Siss. Ve bunu başardığını sanıyordu. Ama sonra arkadaşlarından biri ona biraz da kıskançlıkla, "Unn ile ilgilisin sen, ne yapayım, söyleyeceğim," dedi.

"Yoo, değilim."

"Değil misin? Her zaman ona bakıyorsun, bunu çakmadık mı sanıyorsun?"

Bakıyor muyum, diye düşündü Siss, şaşkın. Arkadaşı soğuk soğuk güldü. "Çoktan çaktık bunu Siss."

"Öyle olsun, baktım peki, istediğim kadar bakarım."

"Yaa..."

Siss hep bunu düşünmüştü. Ve işte sonunda düşündüğü çıkmıştı, *şimdi*. Şimdi, bugün. Yolda olması bundandı.

Bu sabah erken ilk mektup sırada önündeydi. "Buluşalım Siss."
İmza: "Unn."

Bir yerden bir ışın düşmüştü.

Döndü ve gözlerle karşılaştı. Bakışları birleşmişti. Olağanüstü bir şey bu. Bundan fazla bir şey bilmiyordu, daha fazlasını da düşünemiyordu.

Mektuplar gidip geldi o olağanüstü gün. İstekli eller, sıradan sıraya yardım etti onlara.

“Ben de seninle buluşmak isterim.” İmza: “Siss.”

“*Ne zaman* görebilirim seni?”

“Ne zaman istersen Unn. Bugün gelebilirsin bana.”

“Ben de bugün olsa diye düşünmüştüm.”

“Bugün benimle eve gelir misin Unn?”

“Hayır. Sen benimle bize gel, yoksa ben sana gelmem.”

Siss birden döndü. Ne demektir bu? Gözlerle karşılaştı, Unn’un başını eğdiğini gördü, böyle yapmakla kendi dediğini kabul ettirmek istiyordu. Siss hiç duraklamadı, cevabını yolladı: “Geliorum.”

Ve mektuplar orada kesildi. Paydos saatine değin konuşmadılar. Sonra hemen durup başladılar konuşmaya, acele ve ürkek. Siss, onun da karşılık olarak kendi evlerine gelip gelmeyeceğini sordu.

“Hayır, neden geleyim?” dedi Unn.

Siss durakladı. Unn’un, teyzesinden ötürü kimi zorunluluklar altında olduğunu düşündü... Herhalde bu yüzden, arkadaşlarının kendi evine gelmesini istiyordu. Siss utandı ve bunu anlatamadı Unn’a.

“Yoo, bir şey değil,” dedi.

“Benimle geleceğini söylemiştin demin.”

“Evet, ama doğruca seninle gelemem. Önce eve gitmem lazım, nerede olduğumu bilsinler.”

“Evet, iyi olur.”

“Akşama gelirim,” dedi Siss, büyülenmiş. O anlaşılması güç hava, Unn’u saran havaydı, Siss’i büyüleyen.

İşte buydu Siss’in Unn üstüne bütün bildiği. Şimdi ona gidiyordu, evine uğrayıp izin aldıktan sonra.

Soğuk hafif hafif ısıırıyordu onu, ayağının altında gıcırıyordu ve aşağıda buz çatırdıyordu. Derken Unn’la teyzesinin oturduğu kulübeyi gördü. Aydınlık vuruyordu donmuş ağaçların üzerine. Sevinçten ve umuttan kalbi çarpıyordu.

III

TEK BİR AKŞAM

Unn herhalde onu pencerede bekler olmalıydı ki Siss kapıya gelmeden dışarı çıktı. Üstünde okul pantolonu vardı.

“Karanlık mı basmış?” diye sordu.

“Karanlık mı? Evet, ama ne çıkar,” diye cevap verdi Siss, karanlıktan ve kestirme orman yolundan korktuğu halde.

“Ayaz da çıkmış galiba? Korkunç soğuk bu akşam.”

“Ne var bunda?” dedi Siss.

Unn dedi ki, “Buraya gelmek istemen çok güzel. Teyzemin dediğine göre, bir kez daha gelmişsin eskiden, çok küçükken.”

“Evet, ansıyorum o gelişimi. Seni hiç bilmiyordum o zaman.”

Birbirlerini inceliyorlardı konuşurken. Teyze çıktı tatlı tatlı gülümseyerek.

“Teyzem...” dedi Unn.

“İyi akşamlar Siss. Haydi çabuk girin içeri; dışarıda durmayın, çok soğuk. Sıcak odaya gelin, üstünüzdekileri çıkarın.”

Unn’un teyzesi nazik ve yumuşaktı. Küçük ve sıcak oturma odasına girdiler. Siss buz tutmuş botlarını çıkardı.

“İlk gelişinizden burayı ansıyor musunuz?” diye sordu teyze.

“Hayır.”

“Hiçbir değişiklik yok, o zamanki gibi. Annenizle gelmiştiniz. Çok iyi biliyorum.”

Teyze konuşkan görünüyordu; anlaşılan pek az fırsat geçiyordu eline, konuşma fırsatı. Unn, konuğunu teyzesi kendisine bıraksın diye bekledi. Ama teyzenin daha niyeti yoktu buna.

“Sizi ondan sonra her yerde gördüm, ama kendi evimde görmedim Siss. Elbet sizi buraya getirecek bir şey yoktu. Ta ki Unn yanıma gelinceye kadar. Bu da önemli bir yenilik. Unn yanımda olduğu için çok mutluyum, biliyorsunuz.”

Unn sabırsızlıkla bekliyordu.

Teyze dedi ki, “Anlıyorum Unn. Ama acele etme. Siss’in şimdi ısınması lazım iyice.”

“Üşümüyorum.”

“Sobanın üstünde her şey hazır,” dedi teyze. “Bence bu havada, günün bu saatinde dışarı çıkmak için hem çok geç, hem çok soğuk. Bir pazar günü gelin.”

Siss Unn’a baktı ve cevap verdi:

“Bugün gelmesem olmazdı.”

Teyze iyilikle güldü:

“Hayır, bu durumda...”

“Annemle babam yatmadan kolayca dönerim eve,” dedi Siss.

“Peki. Gelin şimdi, için şunu.”

Teyzenin onlara hazırladığını içtiler. Çok iyi geldi, ısıttı onları. Siss’i heyecan sarmıştı. Biraz sonra yalnız kalacaklardı.

Unn dedi ki, “Benim kendi odam var. Oraya gideceğim.”

Siss’in gerginliği çözüldü. İşte başlıyordu.

“Senin de kendi odan var, değil mi Siss?”

Siss başını salladı.

Teyze öylesine arkadaş ve konuşkandı ki neredeyse onlarla birlikte Unn’un yatak odasına gelmeye niyetli denebilirdi. Ama buna karşı konacağı da açıktı. Unn öylesine kesip attı ki teyze oturduğu yerde kaldı.

Unn’un odası tertemiz ve düzenliydi, burada garip bir şey var diye düşündü Siss. İki küçük lamba aydınlatıyordu odayı. Çeşitli gazeteler kesilip duvarlara asılmış ve aralarında Unn’a benzeyen bir kadının fotoğrafı; kim olduğunu sormanın gereği ne... Bu odanın hiç de garip bir yanı olmadığını az sonra anladı Siss; tam tersine, kendi odasına çok benziyordu.

Unn, soran gözlerle baktı ona.

“Güzel bir oda,” dedi Siss.

“Seninki nasıl? Daha mı büyük?”

“Yoo, bunun kadar.”

“Daha büyüğünün ne gereği var?”

“Evet, yok ya.”

Asıl konuya girmeden biraz konuşmaları gerekiyordu. Odadaki tek iskemleye oturdu Siss, pantolonlu bacakları sarktı önünde, sallandı. Unn da yatağın kenarına oturdu ve ayaklarını salladı.

Bir anda kendilerini geri çektiler, araştıran gözlerle birbirlerine baktılar ve öyle kaldılar. Böylesine basit bir şey değil bu... Kimi gizli nedenlerden ötürü. Arkadaşlık kurmak istedikleri için şaşkınlık ve sıkıntı içindeydiler. Gözleri anlayışla karşılaşıyor, birbirlerine bir çeşit özlemle bakıyorlardı, ama yine de derin bir sıkıntı içindeydiler.

Unn yere atlayıp kapıyı çekti ve kilidi çevirdi.

Siss ne oluyor gibilerden baktı ve sordu:

“Neden kilitliyorsun?”

“Teyzem gelebilir de...”

“Bundan mı korktun?”

“Korkmak mı? Yok canım. Ondan değil. Ama ikimiz yalnız kalalım isterim. Şimdi kimse gelmez içeri.”

“Hayır, kimse gelmez artık,” diye tekrarladı Siss, mutluluk duymaya başlayarak. Unn ile arasında bir dostluk ilişkisinin kurulmakta olduğunu anlıyordu. Ama yine de konuşmadan durdular öyle. Sonra Unn sordu:

“Kaç yaşındasın Siss?”

“On biri geçtim biraz.”

“On bir yaşındayım ben de,” dedi Unn.

“Boyumuz da aynı gibi.”

“Evet, neredeyse aynı boydayız,” dedi Unn.

Birbirlerini sevdiklerini anlıyorlardı, konuşma yine de güçlükle yürüyordu. Çevrelerindeki öteberiyi elliyor, inceliyorlardı. Oda tatlı sıcaktı. Bu gürül gürül yanan soba yüzündendi elbet, ama yalnızca ondan değil. Birbirleriyle uyuşmuş olmasalardı, sobanın hiçbir yardımı dokunamazdı buna.

Bu sıcaklıkla sordu Siss:

“Burada bizlerle yaşamayı seviyor musun?”

“Evet, teyzemle olmaktan hoşlanıyorum.”

“Evet, elbette, benim demek istediğim o değil. Okulda demek istiyorum ben... Neden bizimle hiç...”

“Bak, bunu bana sorma demiştim sana,” dedi Unn kısaca ve Siss o an pişman oldu sorduğuna.

“Epey kalacak mısın burada?” diye sordu çarçabuk, bunun sakıncalı bir soru olmadığına güvenerek. Var mıydı bir sakınca bunda? Hayır, olamazdı, ama o kendini tümten rahat bulmuyordu; insan bilmeden ileri gidebilirdi sorularında.

“Evet, burada kalacağım,” diye cevap verdi Unn. “Teyzemden başka yanında kalacağım kimse yok artık.”

Yine sessiz sessiz durdular. Sonra Unn merakla sordu:

“Neden annemi sormuyorsun hiç?”

“Ne?”

Yakalanmış gibi duvara doğru daldı kaldı Siss.

“Bilmem,” dedi.

Unn’un gözleriyle karşılaştı yine. Kaçınılmazdı bu. Soru ortadaydı. Önemli olduğu için de buna cevap vermek zorunluluğu vardı.

“Sanırım geçen ilkyaz ölmüş de... Benim duyduğum bu.”

Unn, teker teker ve ağır bir sesle dedi ki, “Annem evli değildi. Bundan ötürü de benim...” Durdu.

Siss başını salladı.

Unn sürdürdü sözlerini:

“Geçen ilkyaz hastalandı ve öldü. Bir hafta yattı ancak. Sonra öldü.”

“Evet.”

Bu söylenince bir rahatlık oldu; sanki daha bir aydınlık geldi odaya. Unn’un ona şimdi anlattığını bütün köy biliyordu. Teyze geçen yaz Unn yanına geldiğinde her şeyi, hatta fazlasıyla, anlatmıştı. Unn bunu bilmiyor muydu? Tavına girmiş bir arkadaşlığın başında hâlâ bu konu açılıyordu. Başka şeyler de vardı. Unn dedi ki, “Babam hakkında bildiğin bir şey var mı?”

“Hayır.”

“Annemin azıcık anlattığı bir şeyden başka benim de bir bilgim yok. Onu hiç görmedim. Bir arabası varmış.”

“Evet, vardı herhalde.”

“Neden herhalde diyorsun?”

“Bilmem... Çoğu kimsenin arabası var, yok mu?”

“Evet, öyle galiba. Onu hiç görmedim. Teyzemden başka akrabam da yoktu. Hep teyzemle oturacağım.”

Evet, diye düşündü Siss, hep burada kalacaktı. Onun daha ilk karşılaştıklarında büyüleyen ve hâlâ da büyüleyiciliğini koruyan pırıl pırıl gözleri vardı. Ana baba konusu üzerinde daha fazla durmadılar. Siss’in anası babası ise hiç açılmadı. Unn’un bu konuda her şeyi öğrenmiş olduğunu biliyordu Siss; namuslu bir evde yaşıyorlardı, babasının şerefli bir işi vardı ve bir aileye gerekli olan her şeyleri... Bundan ötürü de arkadaşına anlatacak bir yanı kalmıyordu. Unn da sormadı. Sanki Siss’in ailesi, Unn’unkinden daha azmış gibi.

“Erkek kardeşlerin, kız kardeşlerin var, değil mi Siss?”

“Hayır, tek çocuğum ben!”

“Çok iyi,” dedi Unn.

Siss’e öyle geldi ki, Unn’un bu noktaya dikkat etmesinin gerçek anlamı, burada bütün bütün kalacağını düşünmesiydi. Düm-düz bir yol gibi açıyordu önlerinde dostlukları. Önemli bir şey olmuştu.

“Elbette çok iyi. Sık sık görüşebileceğiz demektir bu.”

“Her zamanki gibi okulda her gün buluşuruz.”

“Evet, buluşuruz.”